Serebral Palsili Çocuklarda Erken Klinik Denge De?erlendirmesi (ECAB) Türkçe Versiyonu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Serebral Palsili Çocuklarda Erken Klinik Denge De?erlendirmesi (ECAB) Türkçe Versiyonu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30115

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Serebral Palsili Çocuklarda Erken Klinik Denge De?erlendirmesi (ECAB) Türkçe Versiyonu, erken ya?taki Serebral Palsi (SP) tan?s? alm?? çocuklar?n denge yeteneklerini ve postural kontrol düzeylerini klinik ortamda sistematik olarak de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu ölçek, orijinal ?ngilizce versiyonunun kültürel ve dilsel uyarlama çal??mas? sonucunda Türkçeye kazand?r?lm??t?r. Ölçe?in temel amac?, SP'li küçük çocuklarda denge bozukluklar?n?n erken tespiti ve rehabilitasyon programlar?n?n etkinli?inin izlenmesidir. Türkçeye uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkiye'deki klinik uygulamalarda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?ini göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Serebral Palsi, Erken Klinik Denge De?erlendirmesi, ECAB, Denge, Postural Kontrol, Pediatrik Fizyoterapi, Güvenirlik, Geçerlik, Türkçe Versiyon

Yazarlar

Bahar ARAS, Gizem KALLEm-SEYYAR, Derya KAYAN, O?uz ARAS

Amaç

Ölçe?in temel amac?, Serebral Palsi tan?s? alm?? olan küçük çocuklarda denge yetene?inin kapsaml? ve standardize edilmi? bir ?ekilde de?erlendirilmesini sa?lamakt?r. Orijinal ECAB ölçe?i, bu popülasyonda denge performans?ndaki ince farkl?l?klar? yakalamak için tasarlanm??t?r. Türkçe versiyonunun geli?tirilmesindeki spesifik amaç ise, Türkiye'deki fizyoterapistlerin ve klinisyenlerin kullanabilece?i, uluslararas? standartlara uygun, güvenilir ve geçerli bir denge de?erlendirme arac? sunmakt?r.

Bu uyarlama çal??mas?, klinik kararlar?n desteklenmesi, tedavi hedeflerinin belirlenmesi ve Serebral Palsi rehabilitasyonunda uygulanan müdahalelerin sonuçlar?n?n bilimsel olarak izlenmesi için kritik öneme sahiptir.

Yap? (Konstrukt)

Serebral Palsili Çocuklarda Erken Klinik Denge De?erlendirmesi (ECAB), temelde iki ana psikomotor yap?y? ölçmektedir: **statik denge** ve **dinamik denge**. Ölçek, çocu?un yer çekimine kar?? duru?unu koruma, a??rl?k transferi yapma ve fonksiyonel hareketler s?ras?nda stabiliteyi sürdürme yeteneklerini de?erlendirir. Ölçülen yap?, özellikle SP'nin neden oldu?u nöromotor bozukluklar ba?lam?nda, çocu?un ba??ms?z hareket etme kapasitesini do?rudan etkileyen **postural kontrol** mekanizmalar?n? hedef al?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

ECAB, çocu?un geli?imsel düzeyine uygun pozisyonlarda (örne?in, oturma, ayakta durma, tek ayak üzerinde durma) denge tepkilerini gözlemleyerek, geli?imsel motor yetersizliklerin denge üzerindeki etkilerini nicel olarak belirlemeyi amaçlar.

Geçerlik

Türkçe versiyonunun geçerlik çal??malar?, ölçe?in Serebral Palsili küçük çocuklarda dengeyi do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir. Aras ve arkada?lar? (2019) taraf?ndan yürütülen adaptasyon çal??mas?nda, çeviri sonras? kültürel uyum sa?lanm?? ve dil geçerli?i test edilmi?tir. Çal??mada genellikle **e? zamanl? geçerlik** (criterion validity) ve **yap? geçerli?i** (construct validity) incelenmi?tir. ECAB'?n Türkçe versiyonu, bilinen di?er denge ve motor fonksiyon ölçekleriyle güçlü korelasyonlar sergileyerek yap?sal geçerli?ini kan?tlam??t?r.

Özellikle, ECAB skorlar?n?n, çocuklar?n Gross Motor Fonksiyon S?n?fland?rma Sistemi (GMFCS) seviyeleri ile anlaml? bir ili?ki göstermesi, ölçe?in klinik aç?dan önemli olan motor fonksiyon düzeylerini ay?rt etme yetene?ine sahip oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Türkçe ECAB'?n güvenirlik analizleri, ölçe?in zaman içinde tutarl? sonuçlar verdi?ini ve farkl? klinisyenler taraf?ndan uyguland???nda dahi ayn? sonuçlara ula??labilece?ini ortaya koymu?tur. Güvenirlik testleri genellikle **iç tutarl?l?k** (Cronbach's Alpha), **test-tekrar test güvenirli?i** ve **gözlemciler aras? güvenirlik** (inter-rater reliability) yöntemlerini içerir. Yüksek gözlemciler aras? güvenirlik de?erleri, ölçe?in uygulama ve puanlama prosedürlerinin net ve standardize edilmi? oldu?unu, dolay?s?yla farkl? terapistlerin ayn? çocu?u benzer ?ekilde de?erlendirebilece?ini i?aret eder.

Çal??malar, Türkçe ECAB'?n klinik uygulamalarda yüksek düzeyde güvenilir bir de?erlendirme arac? oldu?unu kan?tlam??t?r. Bu durum, özellikle Serebral Palsi gibi uzun süreli takip gerektiren durumlarda, tedavi ilerlemesinin do?ru bir ?ekilde izlenmesi için esast?r.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??malar?nda, ölçe?in orijinal yap?s?n?n korundu?unu do?rulamak amac?yla faktör analizi teknikleri uygulan?r. Aras ve arkada?lar?n?n çal??mas?nda, orijinal ECAB ölçe?inin varsay?lan faktör yap?s?n?n (statik ve dinamik denge boyutlar?), Türk popülasyonunda da geçerli olup olmad???n?n incelendi?i varsay?lmaktad?r. Genellikle **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?larak, ölçek maddelerinin beklenen alt boyutlara yüklendi?i ve ölçe?in yap?sal bütünlü?ünün kültürel adaptasyona ra?men korundu?u gösterilmi?tir. Bu analizler, ECAB'?n Türkçe versiyonunun da orijinal ölçekle ayn? teorik temellere dayand???n? teyit eder.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i (Orijinal: Erken Klinik Denge De?erlendirmesi - ECAB)

Format: Gözlem Temelli Klinik De?erlendirme Ölçe?i (Performans Testi)

Mevcut Diller: Türkçe, ?ngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Nöromotor bozuklu?u olan çocuklar, özellikle **Serebral Palsili** (SP) çocuklar.

Ya? Grubu: Erken çocukluk dönemi (Genellikle 2 ila 6 ya? aras?, SP'nin ?iddetine ba?l? olarak de?i?ebilir).

Popülasyon Detaylar?: Gross Motor Fonksiyon S?n?fland?rma Sistemi (GMFCS) düzeylerine bak?lmaks?z?n, denge ve postural kontrol yetersizli?i gösteren Serebral Palsi tan?l? küçük çocuklar.

Test Metodolojisi: Klinisyen taraf?ndan standartla?t?r?lm?? görevlerin uygulanmas? ve çocu?un denge tepkilerinin gözlenerek puanlanmas? esas?na dayan?r. Derecelendirme, genellikle belirli bir görevi tamamlama kalitesine ve ba??ms?zl?k düzeyine göre yap?l?r.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Bahar ARAS

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: dpuaras@yahoo.com (Sorumlu Yazar ?leti?im)

Yaz??ma Adresi: Adaptasyon çal??mas?n?n yap?ld??? kuruma ait adres.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Uyarlama Y?l?: 2019

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Ölçe?in klinik veya ara?t?rma amaçl? kullan?m? için gerekli izinlerin ve potansiyel ücretlerin belirlenmesi amac?yla sorumlu yazar (Bahar Aras) ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Orijinal ölçe?in kullan?m ko?ullar? da ayr?ca incelenmelidir.

Referans Yay?n Linki: Çal??man?n tam metnine Springer Link üzerinden eri?im sa?lanabilir: link.springer.com

Orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: serebral-palsili-cocuklarda-erken-klinik-denge-

ARABPSYCHOLOGY.COM

degerlendirmesi-ecab-turkce-versiyonu-toad.pdf

Referanslar

Aras, B., Kallem-Seyyar, G., Kayan, D. & Aras, O. (2019). Reliability and validity of the Turkish version of the Early Clinical Assessment of Balance (ECAB) for Young Children with Cerebral Palsy. *Journal of Development and Physical Disabilities, 31,* 347-357.

Serebral Palsili Çocuklarda Erken Klinik Denge De?erlendirmesi (ECAB) Türkçe Versiyonu Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Bu nedenle, maddeler listelenememektedir.

Ölçek, tipik olarak Serebral Palsili çocuklar?n denge yetene?ini ölçen spesifik görevleri içeren bir dizi maddeden olu?ur. Bu görevler, genellikle a?a??daki alanlar? kapsar:

Oturma Dengesi: Desteksiz otururken vücut a??rl???n? kontrol etme.
Ayakta Durma Dengesi: Çift ayak ve tek ayak üzerinde durma giri?imleri.
A??rl?k Aktar?m?: Çe?itli pozisyonlarda a??rl??? bir taraftan di?erine aktarma yetene?i.
Fonksiyonel Hareketler: Oturmadan ayakta durmaya geçi? gibi dinamik denge gerektiren aktiviteler.

ARABPSYCHOLOGY.COM